

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: V. Pîslariuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Cazacu Vladimir, reprezentat de avocatul Moraru Daniela,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Jitea Sânică împotriva lui Cazacu Vladimir, persoana interesată Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei din Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 07 iunie 2019 Jitea Sânică a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cazacu Vladimir cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, în sumă bănească fixă în mărime de 1500,00 lei, lunar, până la atingerea majoratului copiilor minori.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central acțiunea a fost admisă parțial. S-a desfășurat căsătoria încheiată între Jitea Sânică și Cazacu Vladimir, la data de 19 ianuarie 2009, la Primăria comunei XXXXX, XXXXX, înregistrată de Oficiul Stării Civile Orhei, la data de 20 noiembrie 2009, cu numărul de înregistrare XXXXX. S-a stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, cu mama, Jitea Sânică, născută XXXXX.

S-a încasat de la Cazacu Vladimir în beneficiul lui Jitea Sânică pensia pentru întreținerea copiilor minori XXXXX, XXXXX a câte 1500 de lei fiecare, XXXXX, XXXXX a câte 1000 de lei fiecare, începând cu data de 07 iunie 2019, până la schimbarea situației materiale și familiale ale părților, însă nu mai târziu de majoratul copiilor.

S-a încasat de la Cazacu Vladimir, taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț, în beneficiul statului, în mărime de câte 100 lei de la fiecare. S-a încasat de la Cazacu Vladimir în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 1 800 de lei, pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei pentru

întreținerea copiilor minori. În rest pretențiile reclamantei s-au respins, ca neîntemeiate.

La data de 11 martie 2021, avocatul Moraru Daniela în interesele apelantului Cazacu Vladimir a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea în termenul de atac, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, ca fiind ilegală.

În motivarea cererii de repunere în termenul de înaintare a apelului a invocat că, despre examinarea cauzei cât și despre hotărârea emisă nu a cunoscut precum că nu a fost în țară, fosta soție nu l-a anunțat, ulterior a fost contactat de o rudă care i-a comunitat că de la Primăria satului XXXXX a fost solicitată informația, dacă Cazacu Vladimir se află pe teritoriul țării pentru executarea documentului emis de către Judecătoria Orhei, sediul Central privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minor.

Prin încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de avocatul Moraru Daniela în interesele apelantului Cazacu Vladimir privind repunerea în termenul de declarare a apelului. S-a restituit apelul, declarat de avocatul Moraru Daniela în interesele apelantului Cazacu Vladimir, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 01 octombrie 2019, pe motiv că, a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 20 iulie 2021 Cazacu Vladimir, reprezentat de avocatul Moraru Daniela a declarat recurs împotriva încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că încheierea instanței de apel a fost emisă cu interpretarea eronată a normelor legale.

A menționat avocatul Moraru Daniela că, recurentul Cazacu Vladimir a fost citat pe adresa XXXXX, însă citațiile nu au fost recepționate, iar cauza în instanța de fond a fost examinată în lipsa ultimului. Prin urmare, nu a fost citat legal despre data, ora, locul ședinței de judecată, încălcându-se normele de drept procedural.

Astfel, concluzia instanței de apel privind respingerea cerinței de repunere în termen a apelului din motivul neprobării acesteia, este nefondată, or Cazacu Vladimir a indicat că s-a aflat peste hotarele R. Moldova.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 08 iunie 2021 și a expedit-o participanților la proces la 10 iulie 2021 (f.d.94-95).

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 20 iulie 2021, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 01 octombrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Central acțiunea a fost admisă parțial.

La data de 11 martie 2021, avocatul Moraru Daniela în interesele apelantului Cazacu Vladimir a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea în termenul de atac, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, ca fiind ilegală.

Urmare, prin încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de avocatul Moraru Daniela în interesele apelantului Cazacu Vladimir privind repunerea în termenul de declarare a apelului. S-a restituit apelul, declarat de avocatul Moraru Daniela în interesele apelantului Cazacu Vladimir, împotriva hotărârii Judecătorei Orhei (sediul Central) din 01 octombrie 2019, pe motiv că, a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În temeiul art.116 Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În speță, Colegiul consideră întemeiată argumentarea instanței de apel prin care a menționa că apelantul nu a invocat careva argumente plauzibile și nu a prezentat probe pertinente și concludente, care să justifice imposibilitatea îndeplinirii actului, în termenul prevăzut de lege.

Totodată, nu poate fi reținut argumentul lui Cazacu Vladimir, reprezentat de avocatul Moraru Daniela precum că a fost citat pe adresa XXXXX, însă citațiile nu au fost recepționate, iar cauza în instanța de fond a fost examinată în lipsa ultimului. Prin urmare, nu a fost citat legal despre data, ora, locul ședinței de judecată, încălcându-se normele de drept procedural.

Or, conform art. 102 alin. (1) și (6) din Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

În acest context, Colegiul reține și prevederile art. 108 alin. (1) Cod civil, dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut

tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

Totodată, se atestă că instanța de fond a citat pârâtul la adresa indicată în cererea de chemare în judecată, și anume, satul XXXXX. Cu toate acestea, corespondența expediată la adresa respectivă pe numele pârâtului nu a fost recepționată, fiind restituită cu mențiunea factorului poștal „nereclamat”. În atare circumstanțe, instanța de fond a dispus citarea publică a pârâtului, a cărui domiciliu nu este cunoscut, la caz fiind întrunită condiția stipulată la art. 108 alin. (1) CPC.

Mai mult ca atât, argumentul recurentului Cazacu Vladimir precum că s-a aflat peste hotarele R. Moldova și nu a cunoscut despre existența litigiului, Colegiul civil îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins.

Or, conform mențiunilor din pașaportul lui Cazacu Vladimir și anume 05 iunie 2019 (f.d.66) nu este indicat cu certitudine data intrării/ieșirii din țară pentru a confirma perioada aflării sale peste hotare.

Colegiul menționează că, legislația procesual civilă în vigoare cert stipulează că indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din CPC curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. (a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cazacu Vladimir, reprezentat de avocatul Moraru Daniela.

Se menține încheierea din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Jitea Sânică împotriva lui Cazacu Vladimir, persoana interesată Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei din Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru